

Inklusion eller eksklusion i børne- og ungdomsidrætten

Idrætskonference

11. oktober 2012

Gerlev

Per Schultz Jørgensen

Idræt kan bygge bro

- Sociale lag
- elite og bredde
- Køn
- handicap
- Udsatte og sårbare
- Marginaliserede
- Inklusion – eksklusion
- - men gør den det?

Indbyggede barrierer

- Idræt er sport og konkurrence mellem ligemænd
- Idræt handler om krop og fysisk udvikling – og er ikke et socialt projekt
- Idræt bygger på frivillige, der ikke ser det som deres opgave at løse sociale problemer
- Det er et møde mellem to *kulturer*

Hovedbudskab

- Inklusion og integration
- Kan aldrig klares alene gennem en nok så velgennemtænkt struktur
- Den skal gennemføres af "levende mennesker", der tror på projektet
- Det betyder sociale bånd

Fritidspas

23 kommuner er landet over i gang med et projekt om Fritidspas.

Projekterne har til formål at integrere udsatte børn og unge i almindelige fritidsaktiviteter – fx sport, spejder, musik mm.

Fritidspas projektet i Furesø

- Uddeling af fritidspas til børn og unge, der er uden for af sociale grunde
- Kontakt med foreninger
- Med skoler
- Kommunen
- - op af bakke, men der kæmpes for sagen
- Hvorfor er det så svært?

Fritidspas i Fredericia

- *"Måske endnu vigtigere end støtte til kontingentet er det, at vi i projekt fritidspas har muligheder for at hyre mennesker, der kan sikre modtagelsen og integrationen til et aktivt fritidsliv på mange forskellige områder..."*
- *"Det gælder om at bringe sig i en situation, hvor man betyder noget for den unge...."*

*Poul-Christian Skytt Jensen,
Fredericia, i SFI*

evaluering (2012)

Hvad er integration?

- To vigtige begreber i spil
- *Inklusion*
 - Pædagogisk tilgang
 - Lægger vægten på miljøet
- *Integration*
 - Sociologisk tilgang
 - Lægger vægten på den enkelte i forhold til samfundet

Integration handler om...

- at høre til et fællesskab
- blive accepteret
- yde noget
- føle sig værdsat
- Og ligeværdig
- - det er udfordringen for alle – hver dag
- *Men især for dem, der er uden for*

De udsatte grupper

- De "skæve" og anderledes
- Diagnosegrupperne
- Børn med indvandrerbaggrund
- Børn med manglende sociale kompetencer
- Børn fra dårligt stillede familier
- Børn fra udsatte kvarterer og ghetto-områder

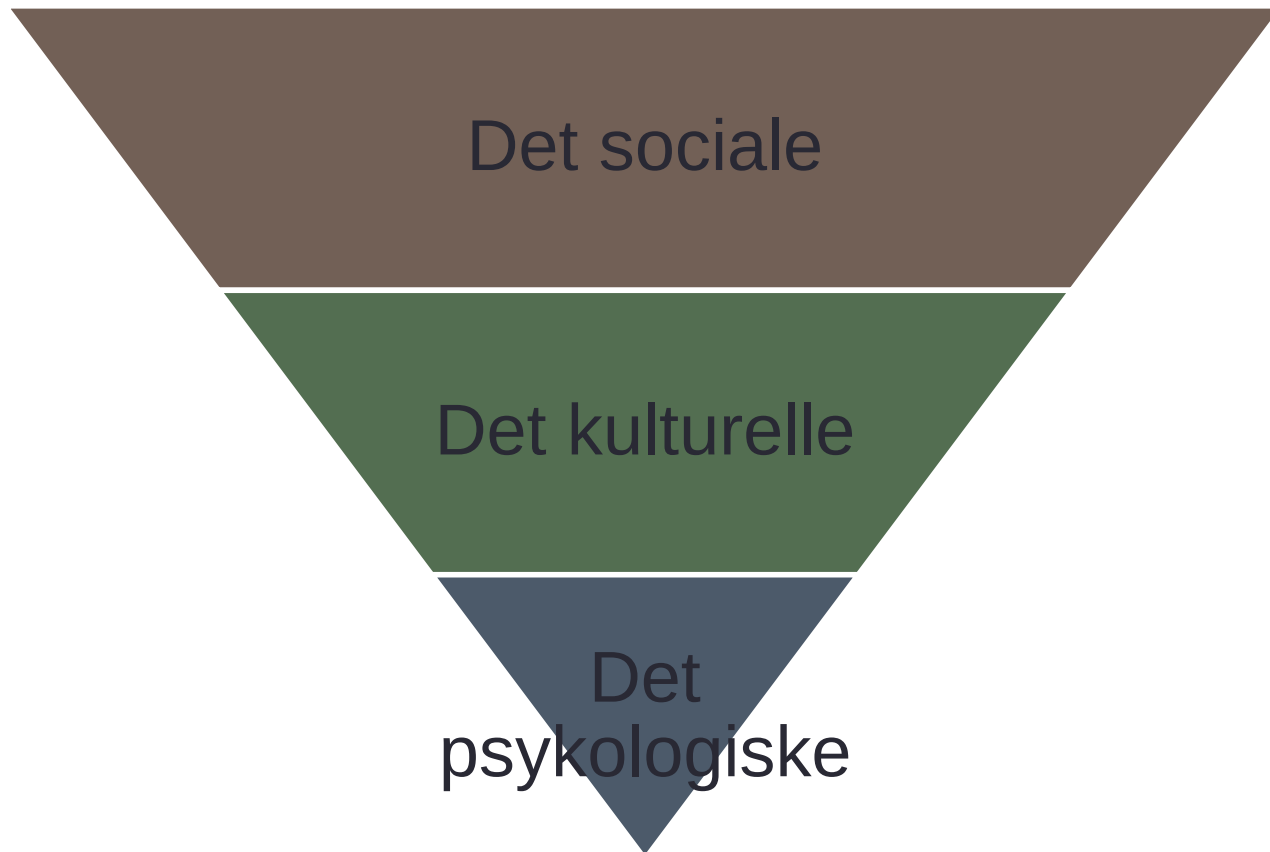
Er udfordringen større i dag?

- "De store paraplyer" er borte
- Individualisering
- Stigende kompetencekrav
- Svagere social kontrol
- Svækkede fællesnormer
- Risiko for marginalisering

Hvad er social integration?

- Pluralistisk integration: gensidig tilpasning mellem majoritet og minoritet
- Plads til forskellighed
- Det handler om *hele mennesket*
- Tre sider ved integrationen:
 - det sociale
 - det kulturelle
 - det psykologiske

Social integration - som model med tre lag

Social integration

- Socialt netværk
- Gruppetilhørsforhold
- Rolle
- Social identitet
- Social anerkendelse
- Emile Durkheim
- Axel Honneth

Emile Durkheim (1858-1917)

- Mekanisk solidaritet baseret på lighed
- Organisk solidaritet baseret på arbejde, specialisering, gensidig afhængighed
- Social integration betyder deltagelse og involvering
- En social orden baseret på funktion og dermed
- Personlig betydning

Axel Honneth (f. 1949)

- Anerkendelse er en forudsætning for personlig udvikling og dannelse
- Anerkendelse i privatsfæren
- Anerkendelse i den retlige sfære
- Anerkendelse i den solidariske sfære: kulturelle, politiske og arbejdsmæssige fællesskaber
- Den enkelte bidrager og værdsættes
- Som medlem af et solidarisk fællesskab

Hvordan "*fungerer*" Social integration?

- Du har bekendte, du bliver genkendt, der er nogen, du hilser på.....*social identitet*
- Du har nogen, du gør noget sammen med, I har et projekt, en aktivitet – en opgave..... *social betydning*
- Oplevelsen af ansvar og *social forankring*
- Du har fortrolige..... og anerkendes som den du er: *tillid og selvværd*

Hvorfor var det svært i Furesø projektet?

- er det for meget oppefra og ned?
- manglede "broen" over kløften mellem et hjemmemiljø og idrætsforeningen?
- Kan der skabes "makkerskaber" og sociale netværk?
- Kan skolen og lærerne aktiveres for det sociale projekt uden for skolen?
- Forældrene?
- Trænerne?

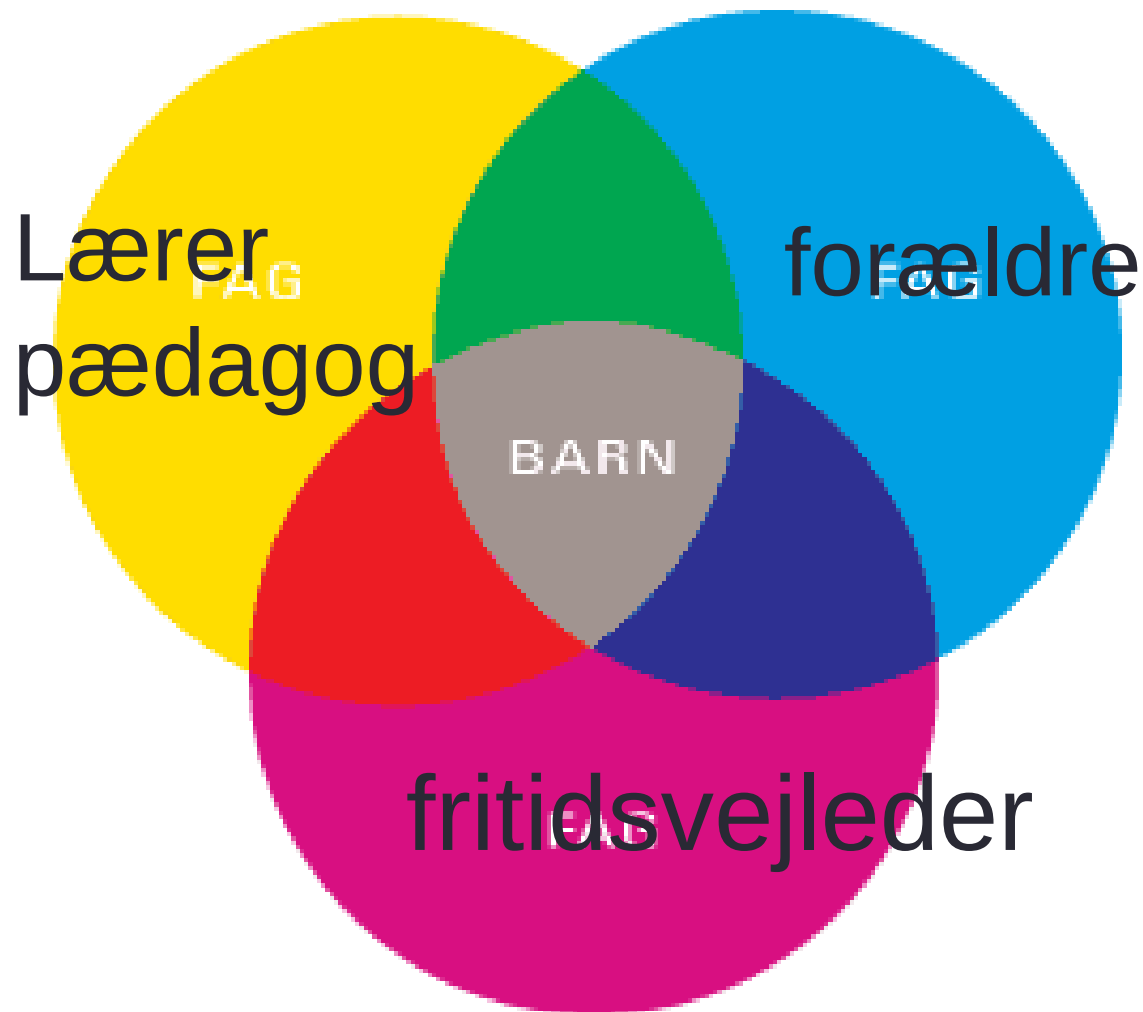
Evalueringen

- Meget grundig og konstruktiv
- Og med flotte projekter
- Den giver et klart billede af vilkårene og mulighederne
- Og nødvendigheden af en kritisk nytænkning
- De gode projekter er måske retningsgivende

Set i et integrationsperspektiv

- Idrætsforeningen har en indbygget modstand
- Den kommunale involvering kan være begrænset
- Forældrene står ofte mere eller mindre udenfor
- Det kræver i hvert fald et vist tværfagligt samarbejde

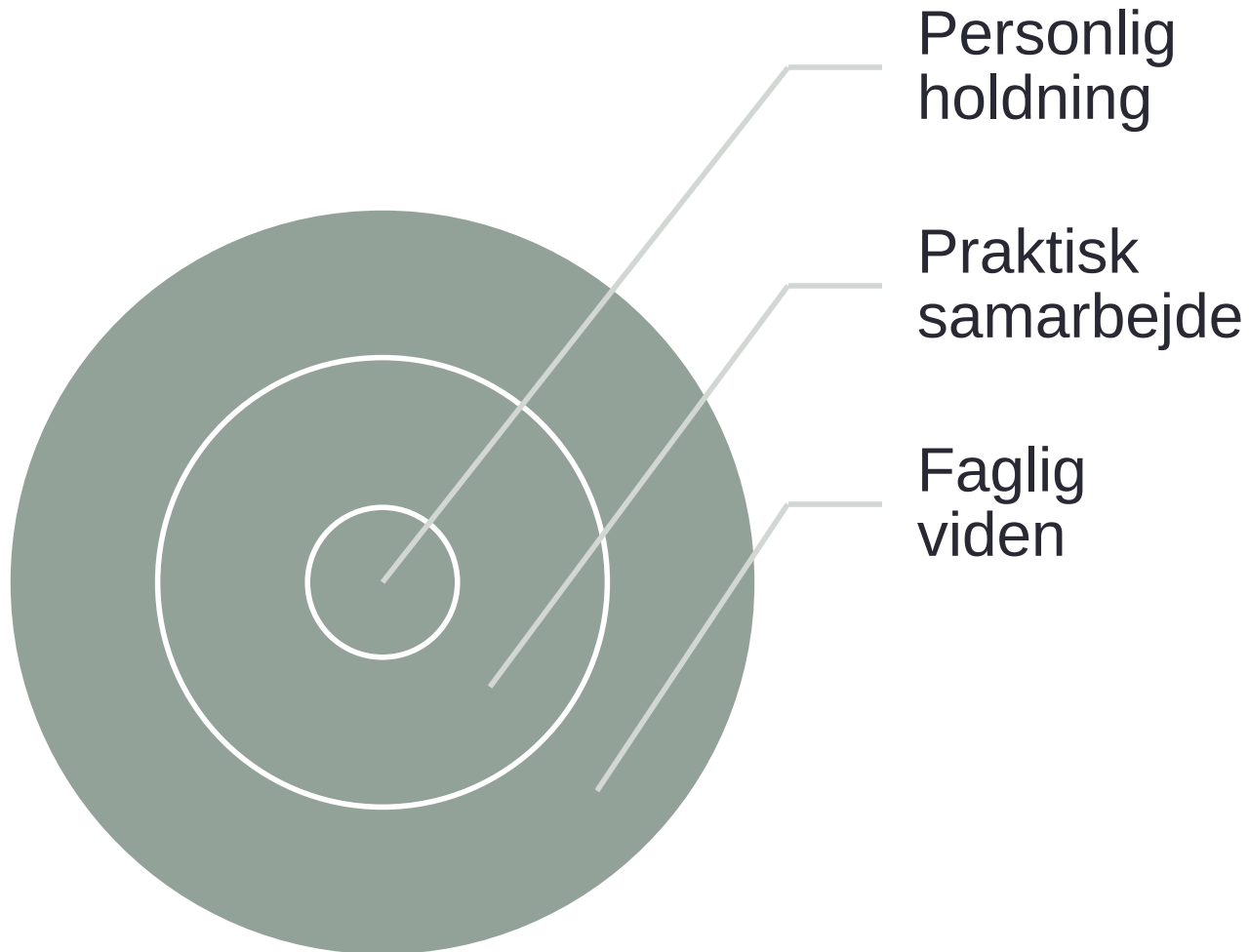
Tværfagligt samarbejde

Tværfaglighed handler om koordinering og fælles holdning

- Et positivt miljø – der bakker op
- En, der koordinerer den praktiske side af indsatsen – og tager ansvar
- En der kan motivere og involvere det sociale netværk
- med en anerkendende tilgang
- Tværfaglighed kræver også *professionel kompetence*

Tværfaglig kompetence

Hvor er der tilløb til succes?

- Hvor der skabes sociale netværk
- udvikles et vist tværfagligt engagement
- Med kommunal opbakning
- Hvor der er et miljø for anerkendelse
- Aktiv deltagelse
- Og en "fortælling" om forskellighed og solidaritet